

ΕΧΟΥΜΕ ΗΘΙΚΟ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ;

Θεωρώ ως **αυτονόητη** παραδοχή ότι το **ΗΘΙΚΟ** είναι ένας σημαντικός παράγων, αν όχι ο σημαντικότερος που συντελεί καθοριστικά στην **επιτυχία** οποιασδήποτε **ατομικής ή συλλογικής** προσπάθειας.

Μία δεύτερη παραδοχή, ως «**ηθικό**» μπορεί να ορισθεί ο **υγιής ενθουσιασμός που ως ψυχική διάθεση** επηρεάζεται **θετικά ή αρνητικά**, στιγμιαία, κατά διαστήματα ή διαχρονικά από διάφορα γεγονότα αλλά και από πρόσωπο ή πρόσωπα, τα οποία εκ της ιδιότητος, θέσεως και λειτουργημάτων τους δημιουργούν τις **συνθήκες και το ανάλογο κλίμα ανάπτυξης αισθημάτων υπερηφάνειας και αισιοδοξίας**.

Ως μία τρίτη παραδοχή θα μπορούσε επίσης να αναφερθεί πως **για την εξύψωση του ηθικού** στο άτομο ή σε κάποιο σύνολο, μικρό ή μεγαλύτερο (οικογένεια, επιχείρηση, ..., δήμο, κράτος ή και το έθνος) πρέπει να **καλλιεργούνται και τηρούνται αρχές και αξίες**, χωρίς παρεκκλίσεις και συμβιβασμούς.

Στο πλαίσιο των παραπάνω παραδοχών, προσπάθησα να δώσω κάποια απάντηση σε μια σειρά ερωτημάτων, ξεκινώντας από το γενικό: **«αν ως Ελληνικός λαός έχουμε ηθικό και σε ποιο βαθμό: ακμαιότατο; υψηλό; μέτριο; καθόλου; αρνητικό;»(1)**

Αυθόρμητα, απέκλεισα τις δύο τελευταίες βαθμίδες, αλλά με επιφύλαξη και τις δύο πρώτες.

Αυτό βέβαια που ενδόμυχα θα ήθελα μου δημιούργησε το επόμενο ερώτημα: **γιατί να συμβαίνει αυτό; ποιος ευθύνεται; τα άτομα χωριστά; η οικογένεια; οι πνευματικοί μας άνθρωποι; οι πολιτικοί; αυτοί που διαμορφώνουν την κοινή γνώμη; κάτι άλλο; ποιός τέλος πάντων; ή ποιοί; και με ποιά προτεραιότητα;»**

Διαλογιζόμενος με τον εαυτό μου στην προσπάθεια να αποδώσω κάπου την ευθύνη της μικρότερης βαθμίδας του ηθικού μας, κατέληξα πως η **ποιότητα** της παρεχόμενης **ΠΑΙΔΕΙΑΣ** από τον καθένα μας χωριστά αλλά και από **το κράτος**, κατά κύριο και **καταλυτικό λόγο**, **δεν ήταν ανέκαθεν αυτή που θα έπρεπε**.

Η διάχυση όμως της ευθύνης αυτής σε όλους, παρ' όλο που είναι νοητή, δεν βοηθάει στην προσέγγιση επίλυσης του προβλήματος της χώρας και αυτό γιατί στις **«Αντιπροσωπευτικές Δημοκρατίες»(2)** υπεύθυνη είναι η **«Συντεταγμένη Πολιτεία»** με τους αρμόδιους φορείς, που ως **θεσμοί** πλέον έχουν **«το καθήκον»** να διαμορφώνουν και διατηρούν **ένα υγιές περιβάλλον αρχών και αξιών**, μέσα στο οποίο θα αναπτύσσεται και παρέχεται μία **ΟΛΙΣΤΙΚΗ** θα λέγαμε **ΠΑΙΔΕΙΑ(3)**, η οποία προφανώς θα επιδρούσε και στο **ΗΘΙΚΟ**.

Επαγωγικά λοιπόν, οδηγήθηκα στις **τρεις «Ανεξάρτητες» Εξουσίες της Συντεταγμένης Πολιτείας** μας, **Νομοθετική, Εκτελεστική και Δικαστική**, αλλά και στην **άτυπη των Μέσων Ενημέρωσης**, οι οποίες ως **εντολοδόχοι του λαού** (οι τρεις πρώτες) με την ευθύνη και δυνατότητα που έχουν να θεσμοθετούν και **εξασφαλίζουν δίκαια** την εφαρμογή των νόμων, αλλά και **οι διαμορφωτές της κοινής γνώμης**, που ως **οιονεί εξουσία** αναλογεί και σ' αυτήν σοβαρό μερίδιο για την πορεία ενός κράτους, όλοι οι παραπάνω που τις απαρτίζουν **«δεν πράττουν πάντα και πάντοτε τα αναγκαία»** ούτε δίνουν - **κυρίως - το παράδειγμα** που θα δέσμευε τον λαό, ώστε με **αναπτωμένο το ηθικό του** να πορεύεται αισιόδοξα και δυναμικά στην επίτευξη των φιλοδοξιών του, **προσωπικών και της Πατρίδος!**

Έτσι, και από μόνες τους **οι άλογες, ιδιοτελείς** αλλά και **ιδεοληπτικές** πολλές φορές **σκοπιμότητες της πολιτικής όλων των εξουσιών**, εμπλέκει **τα ανήμπορα άτομα** της Ελληνικής κοινωνίας σ' ένα φαύλο-κύκλο ανυποληψίας, καιροσκοπισμού, διαπλοκής, διαφθοράς αλλά και απογοήτευσης, που **δεν προάγουν αξίες, αρχές και αναπτωμένο ηθικό**, δημιουργώντας μάλιστα σ' αυτά (τα άτομα) και **την ψευδαίσθηση ότι δήθεν «είναι ο κυρίαρχος λαός»!**

Συνέχισα τις απορίες μου σχετικά με το ηθικό μας και με αγωνία αναρωτήθηκα: **«αν θα παραμείνει μουδιασμένη η ψυχική μας διάθεση, όπως αυτή είναι σήμερα, αν θα χειροτερέψει ή αν υπάρχει περίπτωση να βελτιωθεί και πώς;»**.

Το γεγονός όμως ότι **διαχρονικά** δεν υπάρχει **Πνεύμα Εθνικής Συνεννόησης και Συνεργασίας** μεταξύ των Πολιτικών Δυνάμεων αλλά επικρατούν: η **εμμονή** πολλές φορές προώθησης μιας αμφιλεγόμενης **πολυπολιτισμικής συμπεριφοράς** από μειοψηφικές μερίδες, με συνειδητή ή και ασυνειδητή **αποδοχή** αυτών που **άρχουν**, η **υποβαθμισμένη**

σκοπίμως δυσπιστία των πολλών που άρχονται, μαζί και «η υποκρισία» που αχρηστεύει κάθε κόπο καλλιέργειας των αρετών, όλα αυτά με κάνουν επιφυλακτικό.

Δεν θέλησα εν τούτοις, να παραδοθώ απογοητευμένος σε μια τέτοια **πραγματικότητα** και προσπάθησα να προσδιορίσω ένα **πλαίσιο γενικών κανόνων**, ως **«ΚΙΒΩΤΟ ΣΩΤΗΡΙΑΣ»**, προκειμένου **προοδευτικά** να διαμορφωνόταν μία **πνευματική καλλιέργεια (κουλτούρα)(3)** που θα μας οδηγούσε με σταθερότητα σε ένα καλύτερο αποτέλεσμα.

Κατέληξα λοιπόν στην **επιλογή - πρόταση να κατοχυρωνόταν συνταγματικά, ένα ολοκληρωμένο σύστημα ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΠΑΙΔΕΙΑΣ**, που:

- **Να εξασφαλίζει με δικλίδες τη χρηστή και ανθρωποκεντρική άσκηση εξουσίας των λειτουργών**, σε όλα τα επίπεδα, **στηριζόμενη στην ΑΞΙΟΚΡΑΤΙΑ και ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ**,
- **Να είναι το μέσο ανάπτυξης αρχών, διδασχής και καλλιέργειας των συμπαντικών αρετών(3)** και όχι μόνο κατάρτισης και απόκτησης γνώσεων,
- **Να προστατεύει την Ελληνική Γλώσσα και Ιστορία μας**, αυτή την ανεκτίμητη **άυλη κληρονομιά μας**, αλλά και τη **δεδομένη προσήλωση του λαού μας**, στις **παραδόσεις**, τα **ήθη** και τα **έθιμά του**, πολλά των οποίων **εκφράζονται και μέσα από τη Θρησκεία μας**, και **το κυριότερο**,
- **Να μειώνει τις ανισότητες των πολιτών του κράτους**, κάτι που θα είναι και **αυτονόητα εφικτό** αν υλοποιηθούν τα προηγούμενα.

Θεωρώ λοιπόν, πως μια τέτοια επιλογή, θα ήταν δυνατόν να **βελτιώσει και ισχυροποιήσει το αξιακό αίσθημα του ελληνικού λαού**, ώστε με **ΑΚΜΑΙΟΤΑΤΟ ΗΘΙΚΟ** (ενθουσιασμό, υπερηφάνεια, θάρρος, και αισιοδοξία) αλλά και τα αναγκαία **πνευματικά και λοιπά εφόδια**, να **επιβιώσει στο συνεχώς μεταλλασσόμενο εγγύς, ευρύτερο και παγκόσμιο περιβάλλον**.

Γεννάται όμως ένα ακόμη ερώτημα! **Είναι εφικτή μία τέτοια επιλογή;**

Πιστεύω ναι, είναι δυνατή. Άλλοι λαοί το πετυχαίνουν! (1)

Επεξηγήσεις παραπομπών - Σχόλια

(1). Το «**Ευρωβαρόμετρο**» για το 2018 (Standard Eurobarometer - υπ'αρθ. 89) διαπιστώνει ότι οι Έλληνες είμαστε από τους λιγότερο ικανοποιημένους (συνολικά, δηλ. **πολύ + απλά**) από τη ζωή, σε σχέση με τους άλλους Ευρωπαίους. Μόνο το **48%** των **Ελλήνων** είμαστε **συνολικά ικανοποιημένοι** (**6%** πολύ + **42%** απλά), έναντι **99%** των **Δανών**, πάνω από το **90%** (Βέλγιο, Γερμανία, Μάλτα, Αυστρία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Σλοβενία, Φινλανδία, Σουηδία, Αγγλία), πάνω από το **80%** (Τσεχοσλοβακία, Εσθονία, Ισπανία, Γαλλία, Πολωνία και **Κύπρος 85%**), οι λοιπές σε ποσοστά πάνω από το **50%** και η Τουρκία σε ποσοστό **74%**. Οι συγκρινόμενες με την πατρίδα μας χώρες, είναι μόνο η Βουλγαρία με **47%**, και η Σερβία με **48%**.

(2). Η έννοια της Αρχαίας Ελληνικής «**Άμεσης Δημοκρατίας**» από τη σύνθεση της λέξεως (**Δήμος + κρατώ**) παρέπεμπε/πέμπει στην άμεση (**κρατώ**) συμμετοχή του λαού στις αποφάσεις και νόμους. Προοδευτικά όμως, με την αύξηση των πληθυσμών αλλά και την εξέλιξη των κοινωνιών η άμεση εκείνη συμμετοχή των πολιτών όσο πήγαινε και δυσχεραινόταν, μέχρι που επεκράτησε (και δικαιολογημένα) το σύστημα της «**Αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας**», το οποίο όμως (σύστημα) κατά περίπτωση και επιλογές διαμόρφωσής του απέχει πάρα πολύ από την έννοια «**του Δήμου που κρατεί τις τύχες του**», την πραγματική δηλαδή **ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**. Και τούτο γιατί στα σύγχρονα αυτά συστήματα (αντιπροσωπευτικής), σε αρκετές χώρες που αποκαλούνται «**Δημοκρατίες τάδε** και **τάδε**» δεν υπάρχουν **δικλίδες ελέγχου και ασφάλειας**, με αποτέλεσμα στην πράξη να γίνονται συνήθως προσωποκεντρικές - με ότι αυτό σημαίνει και συμβαίνει - αλλά και **δεν επιβάλλονται εύκολα κυρώσεις** σε περιπτώσεις παρανομιών ή και λανθασμένων επιλογών των εχόντων την εξουσία να αποφασίζουν για το λαό που αντιπροσωπεύουν. Μάλιστα, έχει επικρατήσει - χαριτολογώντας - και η άποψή τους, την οποία πολλές φορές επικαλούνται λέγοντας ότι: «**...αν δεν τα κάνω καλά ο λαός θα με τιμωρήσει με το να μην με ξαναψηφίσει!**».

(3). **Παιδεία - Εκπαίδευση - Κουλτούρα - Συμπαντικές Αρετές:** Στην έννοια της «**παιδείας**» προφανώς και περιλαμβάνεται η εξατομικευμένη σε διάφορα αντικείμενα και θέματα **εκπαίδευση** του ατόμου, αλλά πέραν αυτού, εκείνο που **ολοκληρώνει το άτομο** είναι η **πνευματική του καλλιέργεια** δια της διδασχής και του **παραδείγματος** των **συμπαντικών αρετών**, μία δηλαδή **ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΠΑΔΕΙΑ**. Ο ξεχωριστός λοιπόν όρος της πνευματικής αυτής **καλλιέργειας** του ατόμου αποδίδεται και με την έννοια της «**Κουλτούρας**». Οι βασικές τώρα «**Συμπαντικές Αρετές**» κατά τον **Αριστοτέλη**, είναι: η **ΑΓΑΠΗ, ΣΥΓΧΩΡΗΣΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ** και οι πάμπολλες που πηγάζουν από αυτές, όπως: **Σωφροσύνη, Εγκράτεια, Φιλοπατρία, Ευγένεια, Ομόνοια, Τιμιότητα, Ευθύτητα, Υπομονή, Ευγενής άμιλλα, Αγαθή προαίρεση, Ολιγάρκεια, Μετριοπάθεια, Τόλμη, Φιλοτεχνία, Επιμονή, Ευσέβεια και Αυτοσεβασμός, Ενσυναίσθηση, Φιλομάθεια, Μέτρο στη σκέψη και πράξη, ... κ.ά.** όπως π.χ. **«ΤΟ ΚΑΤΑ ΦΥΣΙΝ ΖΗΝ, ΤΑΥΤΟ ΤΟΥ ΚΑΤ' ΑΡΕΤΗΝ ΖΗΝ»** που **δοξάζει** και μας **παραδειγματίζει να ακολουθήσουμε την αρμονία της (ΦΥΣΗΣ).**

Μάρτιος 2019 - Αντγος ε.α. Καρακώστας Αθανάσιος - (210 651 0807).